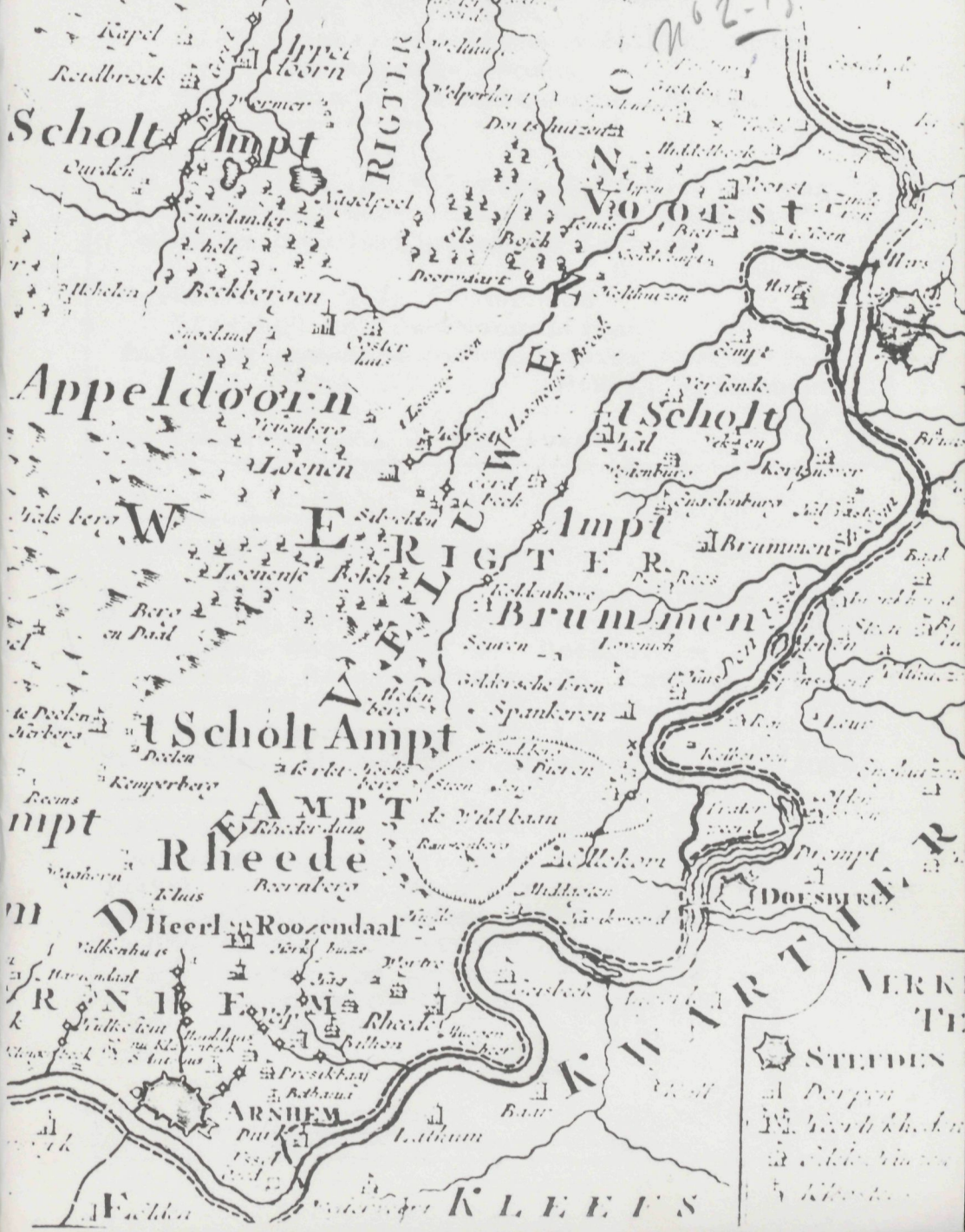
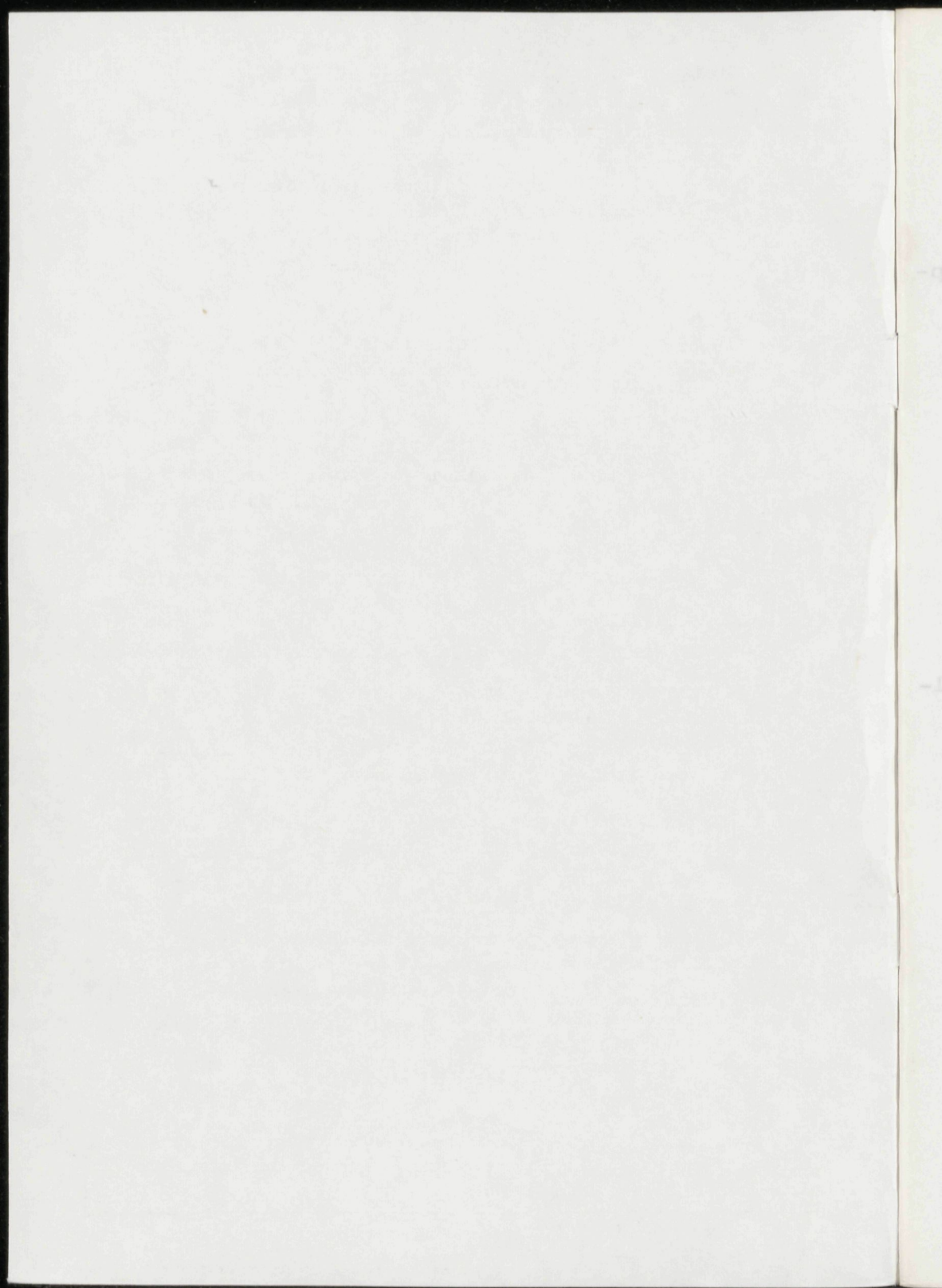

DE MARKE

62-1583

De Marke orgaan van de oudheidkundige vereniging "De Marke".

Beekbergen-Brummen-Eerbeek-Hall-
Klarenbeek-Loenen.

secretariaat: Volmolenweg 4, Eerbeek.

Inhoud:

In memoriam G.B. Wolters, E.F.-H.	pag. 2
Sprenge en beken in Loenen, H. Berends "	6
Veld- en boerderijnamen in Eerbeek,	
B. Derksen "	13
Verhalen van G.J. te Hennepe	" 19
"Tasche" en "De Evangelisten"	
Fotoboek gemeente Brummen wordt herdrukt,	
P.H.L. Willemsens	
	pag. 26
De Voorsterbeek, J. ter Avest	" 28

Adressen van bestuursleden:

R. van Beem, Boerhaavelaan 106, Eerbeek (1389)
B. Derksen, Volmolenweg 4, Eerbeek (2933)
M. Zegers, Hansegraaf 13, Beekbergen (1785)
H. Phielix, Meengatstraat 108, Brummen (2068)
G. Buitenhuis, Woudweg 71, Klarenbeek (276)
W. Klomp, Voorsterweg 193, Loenen (1327)
W. Derksen, Rhienderensestraat 35^a, Hall (1096)

Contributie:

U wordt dringend verzocht, wanneer u tot
dusver verzuimde, de contributie voor het
jaar 1983 over te maken: (f15,- of f 25,-)

AMRO-bank, Dorpsstraat, Beekbergen.

gironummer van de bank: 83 75 70

t.g.v. penningmeester "De Marke",

rek. nr. 43 70 63 763

In memoriam G.B. Wolters

18 mei j.l. werd Beekbergen opgeschrikt door het toch onverwacht heengaan van ons "Marke"-lid G.B. Wolters.

Gerard Bernard Wolters werd op 19 april 1910 geboren op het Spelderholt, waar zijn vader als hoofdopzichter bij de Nederlan dse Heidemaatschap-pij werkzaam was. Gerard was dus een geboren Beekbergenaar, zijn grootouders van moeders kant was het echtpaar van Essen en zij woonden toen Gerard geboren werd in het huis aan de Arnhemse-weg. In 1912 verhuisde het jonge gezin Wolters naar dit huis en de grootouders betrokken het huis aan de Dorpsstraat naast de smederij van Hogewey. Nu is daar de "Versmarkt" gevestigd. Grootvader Van Essen was timmerman-aannemer. Hij heeft diverse panden in ons dorp gebouwd o.a. "Klein Papenberg" voor notaris Feith, het huis waar nu dokter Jonker woont. Gerard kreeg nog twee zusjes en alle drie bezochten zij de school in het dorp.

Na de lagere school ging Gerard naar de H.B.S. in Apeldoorn en na zijn eindexamen naar de Middelbare Landbouwschool in Zutphen. Nadien bezocht hij nog de Bosbouwtechnische School van de Ned. Heidemij.

Hij was één jaar in dienst van de NHM, maar de landbouw trok hem meer dan de bosbouw. Hij trad in 1936 in dienst bij de landbouwvoorlichtingsdienst als hoofdassistent. Het kantoor was gevestigd in de stad Utrecht; zijn rayon lag in de Gelderse Vallei. Hij had zeer goede contac-ten met de agrariërs in zijn ambtsgebied, orga-niseerde telkenjare excursies met hen en deed dat nog toen hij gepensioneerd was. Ook de ex-cursie van dit jaar, die gepland was op 20 juli had hij in mei al voorbereid. In februari 1969 kon hij de voorlichtingsdienst vervroegd verlaten en ging met pensioen.

Hij kwam toen terug op het oude "nest" aan de Arnhemseweg. De kamer, waar vroeger zijn vader zijn kantoor had, werd nu zijn "kantoor".

Hij zetelde daar achter zijn bureau, zo goed bekend bij vele Beekbergenaren, zowel bij ouderen als bij jongeren.

Hij heeft duizenden foto's verzameld, kreeg ze of copieerde ze, foto's, niet alleen van (oude) gedeelten van Beekbergen, Lieren en Oosterhuizen maar ook van families, van vroegere gebeurtenissen, van jubilea, van uitstapjes (b.v. van de "muziek", de brandweer, zangkoren), van schoolfoto's en van dorsmachines. Ook maakte hij van die foto's dia's.

Juist omdat hij als jongen en als jongeman te midden van zijn kornuiten "alle kanten", zal ik maar zeggen, van het dorp te "proeven" had gekregen, van het lief en leed en van de geschiedenis van zijn dorp en zijn mededorpelingen wist, interesseerde hem het verleden maar ook het vervolg van die geschiedenis. Hij sprak - letterlijk en figuurlijk- de taal van het dorp. Daarom kon hij als geen ander -denk ik- de boekjes Beekbergen in oude ansichten samenstellen. Hij genoot het vertrouwen van velen en vaak had hij bezoek van mensen, die iets te vertellen of te vragen hadden over "vroeger". Zo ontving hij ouderen van de generatie voor hem, die hem informeerden. Hoe gelukkig kon hij zijn, als hem weer een schakel werd aangereikt, die nog ontbrak!

Ik heb hem gadegeslagen tijdens de tentoonstelling "langs het tuinpad van mijn vader", georganiseerd door "de Marke". Hij had een zeer groot aandeel in de voorbereiding. Hij kwam die vrijdag en zaterdag 4 en 5 juni '82 trouw naar het Dorpshuis om aan belangstellenden hun vragen te beantwoorden (en, o, wat was het heet die dagen...) Ik heb toen verستeld gestaan van zijn ijzersterk geheugen, waar hij zoveel uit putte over het "vroeger" van ons dorp. Hij had als 't ware de hele Burgerlijke Stand in zijn hoofd van alle Beekbergenaren van oudsher. Hij luisterde met belangstelling en geduld naar zijn "gasten" en zei opgetogen

aan 't eind van de tentoonstelling: "Ik heb vruchtbare dagen gehad!"

Als door de heer Wolters een dia-middag of -avond werd gegeven was er altijd grote belangstelling. Omdat het meestal later werd, dan de bedoeling was, zei hij, ietwat aarzelend:

"Ja, ik heb hier nog wel meer dia's, zal ik nog een magazijn inzetten of...."

Of hij nog eens terug wilde komen? Hij was altijd daartoe bereid.

De dia's zijn er nog, maar de man die zorg droeg voor een boeiende explicatie is niet meer. Hij wist waarover en over wie hij sprak, kende tal van geestige bijzonderheden bovendien.

Op de hem eigen wijze "vertelde" hij ook in ons mededelingenblad. Een van zijn publicaties in "de Marke", het artikel over "ons station" is even kenmerkend als uniek.

Voor de Marke is met de heer Wolters een mens heengegaan, wiens bijdragen - hij leverde ze graag - gemist zullen worden.

Ook voor de "Vrienden van de Ruitersmolen" is zijn heengaan een verlies. Hij wist zich zeer betrokken bij de restauratie van de molen.

Door zijn goede relatie met de families Boks, als kind al, was hij menigmaal in staat informatie te verstrekken uit de eerste hand.

Op de "molendag"; 7 mei, (de eerste keer dat de Ruitersmolen open dag hield) was hij twee keer op de molen. 's Morgens met zijn zuster en 's middags met een groep nazaten van Derk Boks.

De twee boekjes "Beekbergen in oude ansichten" noemde ik reeds. Het tweede boekje is voorzien van een inleiding met een overzicht van de historie van Beekbergen. Een nog te verschijnen derde boekje zou gewijd zijn aan Oosterhuizen. Dat komt er helaas niet, tenzij iemand van het "kaliber" Gerard Wolters de pen ter hand neemt. Trouwens, hoe graag zag hij dat geïnteresseerden hun ervaringen en de resultaten van onderzoek op papier zetten. Ook in dat opzicht was de heer Wolters een stimulerend voorbeeld.

Wij zijn gelukkig met het feit, dat de heer Wolters aan het eind van zijn leven, de oudheidkundige vereniging "de Marke", de toezegging deed, dat ze na zijn overlijden kon beschikken over al dat historisch materiaal, dat hij verzamelde.

Zijn erfgenamen, zijn beide zusters hebben zijn archief aan de Marke overgedragen en het is nu ondergebracht in het Gemeentearchief van Apeldoorn. Geïnteresseerden kunnen het raadplegen.

Het zou een goede zaak zijn, wanneer de artikelen in "de Marke" van zijn hand gebundeld werden om zo de nog niet zo "oude" geschiedenis van Beekbergen te bewaren voor het nageslacht.

Mensen, die willen weten hoe-het-vroeger-was zullen er altijd zijn.

Gerard Wolters wist dat!

E.F.-H-

Beekbergen, september 1983.

Het is de bedoeling, dat t.z.t (na ordening van het materiaal van wijlen de heer Wolters) publicaties plaats vinden in ons verenigingsorgaan.

Over tal van onderwerpen heeft de heer Wolters veel verzameld: de molens, Speldersholt, de Smittenberg, enz.

(Red.)

Sprengen en beken in Loenen

In Loenen bestaat nog steeds de vereniging met de naam: "Gezamenlijke Eigenaren van sprengen en beken te Loenen Veluwe".

Zij bestaat nog uit twee leden, te weten: Textielreinigingsbedrijf "De Hunekamp" en Lona Verpakking B.V.

Zij zijn eigenaren van de sprengen en beken en hebben waterrechten hierop. Dit alles is kadastraal vastgelegd. Met uitzondering van enkele kleine stukjes, die in bezit zijn geraakt van de gemeente Apeldoorn of nog in bezit zijn van de eigenaren van kasteel "Ter Horst" en het landgoed Groenouwe. Wijzigingen in de waterloop van deze stukjes mogen niet zonder meer plaats vinden.

De "eigenaren" hebben twee beekruimers het gehele jaar in vaste dienst. Ze zorgen voor het ruimen van de waterlopen en het onderhoud hiervan. Momenteel zijn dit Alberts en Bilderbeek, bij degenen die aan de beek wonen of hun gronden daaraan grenzend hebben, welbekend.

De "Eigenaren" is een zeer oude instelling, reeds opgericht ten tijde van het ontstaan van de beken als aandrijfkracht van diverse molens. Hierover is veel te vertellen, er is reeds erg veel over gepubliceerd. Maar dit zou ons verhaal veel te lang maken.

In 1920 waren er nog zeven "Eigenaren", te weten:

- 1- De Hunekamp
- 2- Het Molenhuis
- 3- De Slatismolen
- 4- De Stroobroeksmolen
- 5- De Bovenste Molen
- 6- De Middelste Molen
- 7- De Achterste Molen

De Hunekamp heeft nog steeds zijn waterrechten in eigendom, terwijl Lona in de loop der jaren via overdracht der anderen zijn waterrechten kreeg. De kosten worden per jaar

naar verhouding voldaan.

Door brand in het woonhuis van de heer G.J. Bomhof in 1920, wonende en werkend op de Middekste Molen, zijn alle oude boeken, die hij als secretaris toen in zijn bezit had, verloren gegaan. Het huisarchief van het kasteel "Ter Horst" is echter nog in tact en wordt bewaard bij het Rijksarchief. Hierin is veel te vinden, ook over de molens en de waterrechten.

Dit is een zeer summiere opsomming van gegevens om U enigszins wegwijs te maken bij het lezen van het: "Reglement omtrent Onderhoud en schoonhouden der Beeken en Sprengen onder Loenen en Zilven"

van 19 mei 1892, welk geschrift ik mocht ontvangen van de heer A. Th. Kruitbosch van "het Molenhuis", getrouw lid van onze vereniging "de Marke".

Het luidt als volgt:

Artikel I.

De sprengen en beeken onder Loenen en Zilven moeten in goeden staat schoongemaakt en kantdicht gehouden worden door eigenaars of pachters van molens, fabrieken, enz., die krachtens oud Veluwsch waterrecht uit deze sprengen en beeken het water ten gebruike hebben.

De wijze waarop aan deze verplichtingen moet worden voldaan, vermelden de volgende artikelen.

Artikel II.

De sprengen moeten tweemaal 's jaars door een onderling aan te stellen persoon schoongemaakt en nagezien worden, waartoe de tijd voor elke waterkracht afzonderlijk is bepaald.

Artikel III.

De verplichtingen omtrent het schoonhouden der sprengen en beeken die op de eigenaars of pachters der hieronder vermelde molens, fabrieken, enz. drukken, mitsgaaders de tijdsbepaling omtrent het schoonmaken en het verschuldigde ruimgeld, luiden als volgt:

Hunekesmolen.

De sprengen van de groote molenbeek f 8.00 ruimgeld. Deze sprengen zijn thans gevoegd bij en ten laste van het Molenhuis.

Het Molenhuis.

De sprengen van de Hellebeek f 5.00 ruimgeld. Deze sprengen moeten geruimd zijn voor den eersten Woensdag in Augustus en den laatsten Woensdag in December.

De groote Slathze.

De Onlands-sprengen, De Reuje, de Bruidsbeek en de Roodebeek, samen f 28.00 ruimgeld, onder verdeeld als volgt:

Groote Slathze ...f5.65

Bovenste Molen ...f9.85

Middelste Molen ..f8.53

Achterste Molen ..f3.97

Deze sprengen moeten geruimd zijn voor den eersten Woensdag in Mei en den Laatste Woensdag in November.

De kleine Slathze.

De sprengen op het Hull, de Passsprengen en die bij Kleinhorst samen f9.00 ruimgeld, waartoe de eigenaar van Kleinhorst f1.50 moet bijdragen.

Deze sprengen moeten geruimd zijn voor den eersten Woensdag in Mei en den laatste Woensdag in November. Deze sprengen zijn thans gevoegd bij en ten laste van de Groote Slathze.

Stroobroeksmolen.

De sprengen in de Veldhuizen, in de Veens, en het Horsterbosch f 34.00 ruimgeld samen onderverdeeld als volgt:

Stroobroeksmolen ..f22.00

Middelste Molen ...f 6.00

Achterste Molen ...f 6.00

Deze sprengen moeten geruimd zijn voor den eersten Woensdag in Augustus. De ruimer is echter verplicht de sprengen in het Horsterbosch waar die door gevallen blad verstoppen in de maanden Nov. en Dec. open te houden.

De sprengen worden na de ruiming door de eigenaars of pachters van genoemde waterkrachten in tegenwoordigheid van den ruimer geschouwd op de Woensdagen tot den uitersten termijn tot ruiming aangegeven.

Artikel V.

Zoodra de sprengen geschouwd en goedgekeurd zijn, heeft de ruimer recht op het daarvoor vastgestelde geld, wat hem onmiddellijk door eigenaars of pachters moet worden uitbetaald. Bij gebreke van een der pachters kan de ruimer een beroep op de eigenaar doen.

Artikel VI.

De eigenaars of pachters der waterkrachten zijn verplicht de schouw over de sprengen telkens persoonlijk mee te maken; zij, die dit verzuimen, belooopen, telkens als zij in gebreke blijven, een boete van f 1.00, welke boete op Ter Horst in kas zal worden gehouden tot een fonds voor buitengewone werken aan de sprengen.

Artikel VII.

Telken jare moet de gebruikelijke tweedaagsche beekruiming plaats hebben op den derden Maandag en Dinsdag van Juli, terwijl Zondags te voren de beeken op de van ouds bekende hierna vermelde afsteekplaatsen moeten worden afgestoken en opgedamd. Stroobroeksmolen mag als vanouds 's morgens voor de ruiming afsteken.

Artikel VIII.

De eigenaars of pachters der waterkrachten zijn verplicht de beek op een behoorlijke breedte en diepte te houden en behalve op de twee ruimingsdagen geregeld al wat den geregelden loop zou kunnen verhinderen te verwijderen. Aan weerszijden der beek mag volgen's oud recht de modder enz. worden opgeworpen, doch op geen verderen afstand dan een oude Roe, genomen uit den kant der beek.

Artikel IX.

Het Molenhuis ruimt van af het begin der beek tot aan de brug bij Versteegshuisje. De Groote Slathze ruimt vanaf die brug tot aan

Goorslaantje waarin voorkomen de afsteekplaatsen:

- I. bij de weide aan den oostkant van bovengenoemde brug welk water door die weide langs die van Capel door de sloot ten noorden van den Oordweg in de Rijkswaterleiding uitloopt.
- II. Het Verlaat ten zuiden van Schaarsweide welk water langs die weide en den Slathzweg door den eersten ezelsbrug ten zuiden en oosten van den Klompsweide zuid en oostzijde van het Haverbosch in de Rijkswaterleiding uitloopt.
- III. Bij Westhoffs Veen om uit te loopen in de Veenssprengen.
- IV. Bij het Molenhoofd.
- V. Op den Hoek van de Stompenweide wat langs de Stompenweide en Eerbeeksche weg in de Rijkswaterleiding uitloopt.
- VI. Een dam voor de Koebrug.
- VII. Een dam bij de Marsche.
- VIII. Een dam voor de Roodebeek.

De Bovenste Molen moet ruimen van Goorslaantje tot de Oude Stroobroeksbeek met de afsteekplaatsen:

- I. Hoek Slingerbosch en Lange Allee.
- II. Bij het Molenhoofd.

Middelste Molen moet ruimen van de Oude Stroobroeksbeek tot de verloren beek, af te steken:

- I. Achter het Kieveen, welk water in de Oude Beek moet uitloopen.

Achterste Molen ruimt van de verloren beek tot de Klabanus en steekt af:

- I. Het Verlaat bij den Deelsom, dit water loopt in de Oude Beek.
- II. Nog iets lager, naar willekeur, welk water door de Broeksloot langs de Gemeenteweg bij de Klabanus in de beek uitloopt.

Stroobroeksmolen ruimt de Horster en Veldhuizerbeek en steekt af:

- I. Hoek Horster en Veldhuizerbeek, dit water loopt door den togtsloot uit de Veldhuizen komende onder de Middelste Molen in de beek.

II. Op den Zuidhoek van de klaverweide, welk water langs de klaverweide onder de spoorbaan door in de Veldhuizer sloot uitloopt.

Artikel X.

De eigenaars of pachters van meergenoemde waterrechten zullen de ten hunnen laste hierna te noemen bruggen in goeden staat moeten houden en elk voor zijne ruiming die bruggen welke den geregelde waterloop verhinderen en ten laste van anderen zijn onverwijld verwijderen.

Artikel XI.

Het onderhoud der bruggen over de Groote Molenbeek komt ten laste van:

de brug in de Laken van het Molenhuis;

de opvolgende van de Hunnekenismolen;

de brug onder dien molen eveneens daarvan;

de opvolgende van belanghebbenden;

de brug achter Unk over de Hellebeek van Onderstal;

de twee anderen over de Hellebeek van het Molenhuis;

de brug bij Versteegs huisje van de Gem. Apeldoorn;

de overige niet genoemde zeven bruggen tussen het Molenhuis en de Groote Slathze liggende, komen allen ten laste van belanghebbenden;

de twee eerste bruggen onder de Groote Slathze van de Slathze;

de twee opvolgende steenen duikers onder de Eerbeeksche Allee en het Slingerbosche van Ter Horst;

de eerste onder de Bovenste Molen van dien molen;

de opvolgende bij de Bisschop van Ter Horst; het voetbruggetje onder de Bisschop is gelegd door Ter Horst, zonder verplichting van verder onderhoud;

de brug bij Kieveen van Kieveen;

de Masschoorsbrug van de Middelste Molen;

de brug bij den Deelsum van belanghebbenden;

den duiker over de Reue ten laste van de Gemeente; alsook de twee duikers over de Roo-debeek en de twee houten bruggen in den

Koningsweg;

de brug achter Jan Schutten van Baron van Dorth door wien ook de twee voetbruggetjes bij de Kuipersbrug worden onderhouden;
de brug onder de Kleine Slathze ten laste daarvan;
de brug einde lange Allee, de houten goot onder de Groote Slathze, de brug bij den Oldenhof en de eerste brug onder Stroobroeksmolen komen ten laste van dien molen;
de bruggen in de klaverweidens van Baron Hackfort;
de overige niet genoemde bruggen liggende in het privaat terrein van Ter Horst, behalve de brug bij Turfhekke van de Holl. spoor, komen allen ten laste van Ter horst.

Bijvoegsel: de tweede brug onder de Hunekesmolen van de Gemeente;
de brug boven de Hunekesmolen van verschillende eigenaren.

Aldus opgemaakt en door gezamenlijke eigenaars of pachters der meergenoemde waterrechten onder Loenen en Zilven vastgesteld en ter getrouwe naleving der hierin opgenomen verplichtingen met hunne handtekeningen bekrachtigd.
Loenen, 19 Mei 1892.

Zoals uit het Reglement blijkt, ruimde iedere pachter of eigenaar zijn deel. Door het afsteken der waterlopen liepen de te ruimen stukken droog en konden goed schoon gemaakt worden. Men vatte het ruimen nog wel eens verschillend op, zodat er vaak moeilijkheden ontstonden bij het schouwen.

Later benoemde men dan ook een beekruimer, die het gehele stelsel schoonmaakte en door de gezamenlijke eigenaren en pachters werd betaald. Deze man was in vaste dienst. De jaarlijkse schouw werd wel door allen gehouden in de zogenaamde "bekenvergadering", waarbij dan het wel en wee werd besproken en een borreltje werd gedronken.

Bij mijn weten, en ik heb vele jaren meege-
schouwd, was dit steeds in "Den Eikenboom".

H. Berends,
Langschoten, Loenen Veluwe.

Veld- en boerderijnamen in Eerbeek

De Eerbeekse Enk is thans, op enkele kleine stukken na, volgebouwd met woningen en fabrieksgebouwen. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat de oude namen van deze stukken grond niet meer gebruikt worden, laat staan bekend zijn.

Slechts de oudere generatie zal er enkele van kennen. Hetzelfde geldt voor de oude boerenhofsteden, waarvan er vele - helaas - zijn afgebroken. Met het verdwijnen van deze gebouwen is het aanzicht van Eerbeek sterk verarmd!

Bij het speuren naar oude namen was ik bijna geheel aangewezen op archiefstukken, oude kaarten, koopacten, enz. Achter de namen heb ik de oudste bron vermeld, waarin ik de namen tegenkwam; bij een latere naamswijziging is ook de jongere bron vermeld. Er zijn m.i. ook nog boerderijen, die wel oud zijn, maar waarvan ik de naam (nog) niet heb kunnen achterhalen. Ook zijn er oude boerderijnamen bekend, die we nog niet kunnen duiden. Deze zijn wel genummerd met de toevoeging "onbekend".

Tot vòòr de grote uitbreiding van Eerbeek is de perceelsindeling bijna gelijk aan die uit de 18^e eeuw, zodat de kaarten uit die tijd heel goed vergeleken kunnen worden met de kadasterkaarten uit de jaren dertig.

De koopacten uit de vorige eeuw en het begin van deze eeuw vermelden veldnamen gecombineerd met kadasternummers en kunnen ook helpen bij de plaatsbepaling.

De afgedrukte plattegrond geeft de situatie weer van het Eerbeek van de jaren '30.

De stippellijn duidt de spoorlijn door Eerbeek

aan. Ter oriëntatie zijn enkele wegen met de huidige benaming aangeduid,

Ik hoop van harte, dat naar aanleiding van dit artikel nog meer oude benamingen boven water zullen komen en voor reacties houd ik me graag aanbevolen.

(Plattegrond: zie volgende pag.)

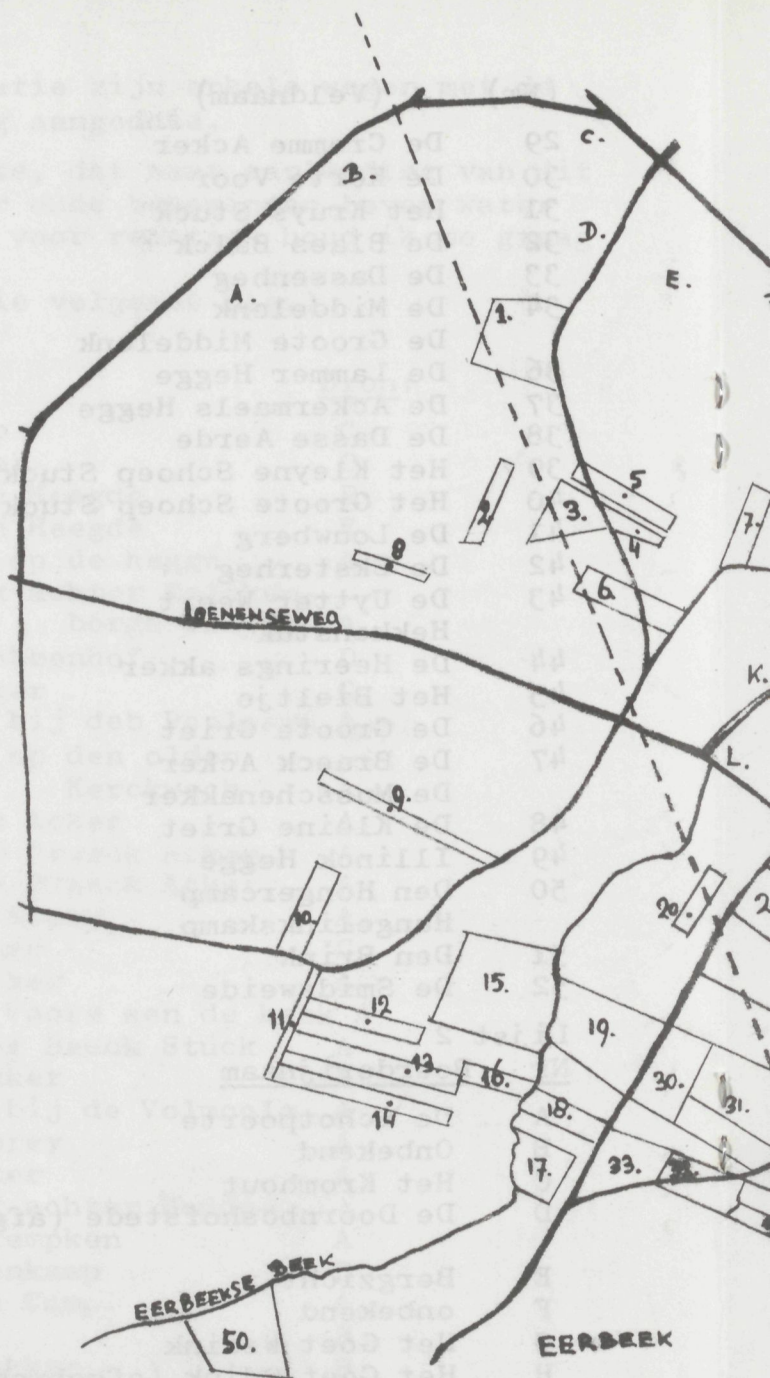
Lijst 1.

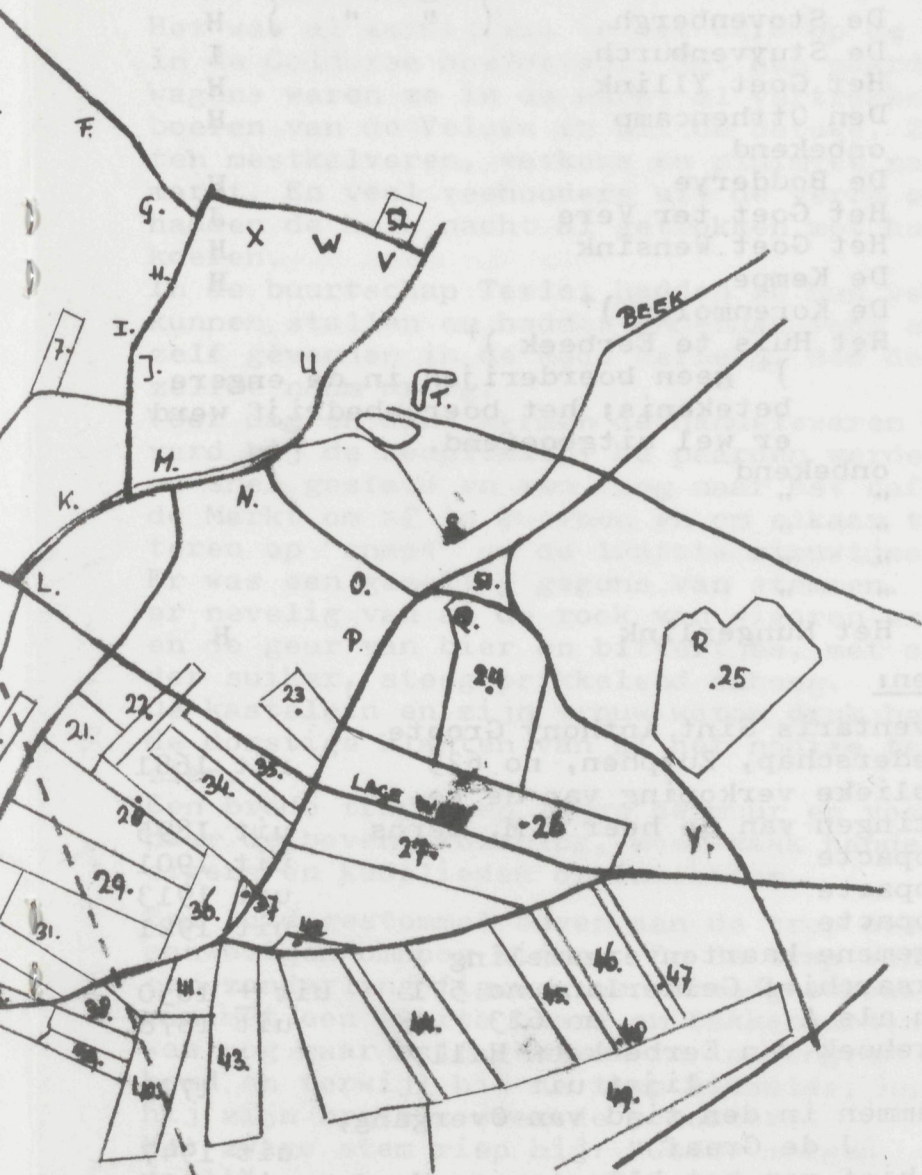
<u>Nr</u>	<u>Veldnaam</u>	<u>Bron:</u>
1	Ottenkamp	C
2	Assenakker	C
3	De Groote Heegde	E
4	De Kleine Heegde	E
5	Het Stuk op de hegge	A
6	Het Stuck achter Valcken- borgh Camp	A
7	Klomps Lobbenhof	D
8	Staartakker	C
9	De Acker bij deb Poelcamp	A
10	De Acker op den olden Kerckwech	A
11	Den Dryes Acker	A
12	De Kleyne Braeck Acker	A
13	De Groote Braeck Acker	A
14	Hoetinck Stuck	A
15	De Poelcamp	G
16	De BeekAcker	A
17	De Korte Voore aen de beek	A
18	Het Kleyne Beeck Stuck	A
19	De Huisakker	A
20	De Acker bij de Volmoole	A
21	De Steenbrey	A
22	De Wasacker	A
23	Het stuck achter Bodde- kempken	A
	Den Boddenkamp	B
24	De Groote Camp	A
25	De Kempe	B
26	De Pavenakker	B
27	Het Hulsstuck	A
28	De Coessen Acker	A

(Nr)	(Veldnaam)	(Bron)
29	De Cromme Acker	A
30	De Korte Voor	A
31	Het Kruys Stuck	A
32	De Blaes Balck	A
33	De Dassenheg	B
34	De Middelenk	A
	De Groote Middelenk	G
36	De Lammer Hegge	A
37	De Ackermaels Hegge	A
38	De Dasse Aerde	A
39	Het Kleyne Schoep Stuck	A
40	Het Groote Schoep Stuck	A
41	De Louwberg	B
42	De Eksterheg	B
43	De Uytter Weert	A
	Hekkenstuk	G
44	De Heerings akker	B
45	Het Bieltje	B
46	De Groote Griet	A
47	De Braeck Acker	A
	De Musschenakker	G
48	De Kleine Griet	A
49	Illinck Hegge	A
50	Den Hongercamp	F
	Hungelinkskamp	B
51	Den Brink	B
52	De Smidsweide	B

Lijst 2

<u>Nr</u>	<u>Boerderijnaam</u>	<u>Bron</u>
A	De Schotpoorte	H
B	Onbekend	
C	Het Kromhout	I
D	De Doornboshofstede (afgebroken), de heer M. Tabor	
E	Bergzicht	
F	onbekend	
G	Het Goet Wedink	H
H	Het Goet Odink (afgebroken)	H
I	Het Schoonmansgoed	de heer Bur- gers.

(nr)	(boerderijnaam)	(bron)
J	onbekend (afgebroken)	
K	De Rentmeesterstede (afgebroken)	H
L	De Stovenbergh (" ")	H
	De Stuyvenburch	I
M	Het Goet Yllink	H
N	Den Otthencamp	H
O	onbekend	
P	De Bodderye	H
Q	Het Goet ter Vere	J
	Het Goet Wensink	H
R	De Kempe	H
S	De Korenmolen) ⁺	
T	Het Huis te Eerbeek) ⁺) ⁺ geen boerderijen in de engere betekenis; het boerenbedrijf werd er wel uitgeoefend.	
U	onbekend	
V	" "	
W	" "	
X	" "	
Y	" "	
Z	Het Hungerlink	H

Bronnen:

A	Inventaris Sint Anthony Groote Broederschap, Zutphen, no 625	uit 1681
B	Publieke verkoping van de be- zittingen van de heer H.M. Berns	uit 1895
C	Koopacte	uit 1901
D	Koopacte	uit 1913
E	Koopacte	uit 1921
F	Algemene kaartenverzameling Rijksarchief Gelderland no 571	uit + 1650
G	idem als A no 623	uit 1878
H	Markeboek van Eerbeek en Hall, lijst uit	1729
I	Brummen in den tijd van Overgang, J de Graaf	uit 1947
J	Archief van het klooster te Werden	uit 1354

Eerbeek, oktober 1983.

Ben Derksen.

Verhalen van G.J. te Hennepe

TASCHE.

Het was al aardig vol in het café op de Markt in de Gelderse hoofdstad. Met hun paarden en wagens waren ze in de nacht al vertrokken, de boeren van de Veluwe en uit de Betuwe. Ze brachten mestkalveren, varkens en pluimvee naar de markt. En veel veehouders uit de verre omtrek hadden de hele nacht al getrokken met hun koeien.

In de buurtschap Terlet hadden ze hun vee kunnen stallen en hadden onderdak voor zichzelf gevonden in de oude herberg, die de zelfde naam droeg.

Voor dag en dauw werden de handelswaaren afgeleverd bij de kooplieden. De paarden werden daarna snel gestald en men toog naar het café aan de Markt om af te rekenen en om elkaar te trakteren op "snaps" en de laatste nieuwtjes.

Er was een gezellig gegons van stemmen. Het was er nevelig van al de rook van sigaren en pijpen en de geur van bier en bittertjes, met of zonder suiker, steeg prikkelend omhoog.

De kastelein en zijn vrouw waren druk bezig de dorstige klanten van al het nodige te voorzien.

Een brede trap liep langs de muur en voerde naar de bovenverdieping, waar vaak handelsreizigers en kooplieden overnachtten.

Een luid gestommel boven aan de trap deed alle aanwezigen omhoog kijken. Op de trap verscheen een zonderling figuur: een breedgeschouderde man met een zwarte baard en bakkebaarden. Hij was nog maar half gekleed in loshangend overhemd en terwijl hij de trap afdaalde, haalde hij zijn bretels over de schouders.

Met zware stem riep hij: "Goede morgen, allemaal!"

Gejuich steeg op en de vreemde man werd luid begroet met allerlei kreten. Hé, Tasche! Hé, koopman! Hé, kleermaker, al wakker?

De man maakte een bezwerend gebaar met zijn arm, zodat allen stil werden. Opnieuw riep hij met luide stem: "Je weet wel kastelein, voor mijn rekening allemaal een neutje; ik mot eerst effen naar de plé, ik kom zo terug!" Gejuich steeg opnieuw op en de man verdween achter de deur met het bordje "heren".

De kastelein ging haastig met de flès rond en toen alle glaasjes gevuld waren kwam de halfgeklede man terug, nog steeds schuivend met en trekkend aan zijn bretels.

"Proost!" riep hij luid, "dat is goed voor de pieren, jongens!"

Zijn proost werd uit veel kelen beantwoord.

De man ging de trap niet weer op, maar haalde ergens uit een hoek een paar grote koffers te voorschijn, deponeerde die op het biljart, haakte de sluitingen met veel "gekrak" los en toonde een grote collectie stoffen. Er was ook veel ondergoed bij en telkens toonde hij, zwaaiend, onderbroeken, hemden, truien en wat al niet.

Men verdrong zich om de halfgeklede man en zijn waren. De artikelen werden betast, er werd gevraagd en er werd geboden, met andere woorden, er werden goede zaken gedaan.

Zo ging het daar iedere vrijdagmorgen.

Wie was die zonderlinge koopman?

Het was een heel bijzondere figuur uit Eerbeek, het dorp aan de Veluwe-rand, die Albert Tasche.

In het midden van het dorp, aan de deftige Jufferenstraat, had hij een groot huis en een flinke winkel. In die, voor die tijd al, moderne winkel met twee flinke etalages, aan weerszijden van de deur, verkocht hij alle mogelijke soorten manufactures.

Alle soorten stoffen lagen in grote rollen op brede schappen en aan de zolder hingen jassen broeken en jakken in alle soorten. Je kon bij Tasche van alles kopen en van wijd en zijd kwamen de kopers naar zijn winkel. Je kon je kleding nog laten maken ook, want op de grote zolder boven de winkel zat een viertal

kleermakers te werken.

De vrouw van Tasche was een klein, kittig wijfje en zijn beide dochters waren de hele dag druk in de weer.

Tweemaal per week trok Tasche met paard en karretje naar Arnhem om daar kleren en stoffen te verkopen. Hij was geen marktkoopman, maar had een vast verkoopadres in het café aan de Markt. 's Avonds ging hij er met zijn fraai, klein paardje op uit, overnachtte in genoemde herberg en als de boeren, die naar de markt gingen 's morgens voor dag en dauw een borreltje kwamen pikken, was Tasche present.

De hele voormiddag bleef hij met zijn koffers in het café omhangen. Veel inwoners van Arnhem wisten hem en zijn waren daar te vinden. Tegen de avond, nadat hij zijn overgebleven goederen had ingepakt en een beetje bekomen was van alle borrels die hij met de boeren had genuttigd, ging hij via Galgenberg en Woeste Hoeve weer op huis aan.

Wel werd altijd gepauseerd aan de Woeste Hoeve. Het paard moest dan gevoederd worden en de gebakken "eerdappels met spek en bruune bonen" van de waard waren befaamd en Tasche genoot ervan.

Na in de luie stoel in de gelagkamer bekomen te zijn van de zware maaltijd, waren er meestal wel een paar stamgasten aanwezig, waarmee Tasche onder het genot van een borreltje nog wat zaken kon doen.

Tegen middernacht werden koffers en een op-nieuw aangeschoten man in de wagen gezet, het paard werd omgedraaid en het trouwe dier vertrok "op eigen gezag" richting stal in Eerbeek. Dat ging meestal wel goed, omdat er toen praktisch geen verkeer op de weg was. Thuis, in de Jufferenstraat, stond juffer Tasche met de dochters het gerij op te wachten.

Het paard werd met zorg uitgespannen en op stal gezet en met even veel zorg werd Pa dan

naar binnen geholpen en naar bed gebracht. Eerst had Ma zich echter ontfermd over de om Pa's nek gebonden geldbuidel. Deze, met een zware ketting vastgemaakte, geldzak bevatte altijd de duiten, die ze moest bevatten. Al was de koopman nog zo dronken, het geld was altijd in orde en niemand, al was hij nog zo glad, kreeg de kans hem te beduvelen. Een enkele keer is het gebeurd, dat paard en wagen thuis kwamen zonder baas: hij was er onderweg uit gevallen. Dan moest buurman Houtman met een van de dochters te paard terugrijden om hem te zoeken. Men vond hem al gauw, langs de kant van de weg. Nooit vond men hem midden op de weg. Intuitief rolde Tasche zich naar de kant van de weg en bleef in de berm liggen tot men hem ophaalde.

Eens is het gebeurd, dat een paar onguere types hem onderweg opwachtten om hem van zijn geld te beroven. Toen men hem vond, lag hij weer in de berm en een eind verder lagen een paar kerels met bebloede koppen in bewuste-loze toestand. Houtman is toen nog eens met het paard en de kar richting Woeste Hoeve gereden, ditmaal in gezelschap van veldwachter Hidde Zijlstra. Men nam beide rovers mee in Tasches eigen karretje en sloot ze op in het hok onder het brandspuithuisje, de gevangenis van Eerbeek. De volgende morgen werden ze echter, op verzoek van Tasche, weer vrij gelaten. Hij diende geen aanklacht in, beweerde de kerels niet te kennen, gaf ze een schop onder het gat en riep hen na, dat als ze eens kleding nodig hadden, bij hem terecht konden. "Misschien", zei hij lachend, "worden dit later nog wel eens mijn beste klanten".

Deze man, met zijn ruwe bolster, had een hart van goud. Hoewel hij gelovig katholiek was, stond hij erop, dat men met alle collecten van de Hervormde kerk ook bij hem aankwam. Kleren, die niet goed verkoopbaar waren,

stuurde hij naar de diakonie.

Ook had hij een grote liefde voor dieren.

Achter zijn huis, in een kleine weide, hield hij een Zwitserse bergkoe, die hij goed verzorgde en vertroetelde.

Zijn eerste zorg gold echter zijn klanten.

De huismoedertjes, die van heinde en ver naar zijn winkel kwamen, wisten dat de warme koffie met koek steeds klaar stond.

Op zijn oude dag werd hij geplaagd door reumatiek en hij kon zich steeds slechter bewegen. Goedgelovig als hij was probeerde hij alle middeltjes, maar niet die van de dokter. Deze kon niets met hem "beginnen". Eerbeek had toen zelf nog geen arts, maar dokter Rans uit Dieren heeft vaak verklaard dat die Tasche uit Eerbeek de nagel aan zijn doodskist zou worden. Als hij opdracht gaf zich vooral goed warm te kleden en op te passen geen kou te vatten, liep Tasche de volgende morgen in alle vroegte in zijn ondergoed door de sneeuw. De een of andere kwakzalver had hem dit natuurlijk aangeraden.

Zijn begrafenis is een der grootste plechtigheden geworden, die het dorp ooit beleefd heeft. Door alleen protestantse dragers bij hem uit de buurt is hij naar de rooms-katholieke kerk in het naburige dorp gebracht. Vertegenwoordigers van de diaconie liepen in de stoet mee en hij had besteld, dat de diacones uit Eerbeek hem moest afleggen.

Zijn hondje heeft men noodgedwongen moeten afmaken, omdat het dier na de dood van zijn baas niet meer heeft willen eten.

Zijn zaak heeft nog enkele jaren bestaan, maar werd al gauw opgeheven.

Al zijn kinderen zijn uit het dorp vertrokken, maar de roem van Albert Tasche is nog lang blijven voortleven.

DE EVANGELISTEN

Toen Eerbeek een zelfstandige kerkelijke gemeente werd, behoorden de eerste predikanten, Dr. Aquoi, ds Van Doorn en ds Jas tot de Moderne richting. In mindere mate ook ds Van veen. Ook in Loenen was in die jaren een predikant van die richting.

Dat was in die jaren vele inwoners niet naar de zin. Men was echter niet in staat een evangelisatie en een kerkje of gebouw te stichten: men had er eenvoudig het geld niet voor. In andere plaatsen bestonden wel evangelisaties, maar in Loenen en Eerbeek had men nauwelijks geld om de dominee te betalen. Er was dus ook geen sprake van het in dienst nemen van een godsdienst-onderwijzer of evangelist.

Er waren in die dagen wel z.g. onbezoldigde, rondtrekkende evangelisten, al of niet geëxamineerd, die kwamen preken.

Die mensen kwamen aan de Veldkant, tussen Loenen en Eerbeek preken voor het collectegeld... Meestal op een boerderij, op de deel of bij iemand in de huiskamer. Ook huurde men vaak een kamer bij pension Breukelaar, eigendom van de gemeente-veldwachter.

Er zijn heel wat van die evangelisten geweest. De namen zijn vergeten op een enkele na: die van B.H. Buinink. Hij had de acte godsdienst-onderwijzer.

In Eerbeek woonde indertijd een weduwe Langeveld. Ze woonde met een aantal kinderen in het huis, waarin later de Montessori-kleuterschool en daarna de Johanna Huiskampkleuterschool was gevestigd. Zij was de weduwe van een spoorwegbeambte en niet geheel onbemiddeld. Met haar kwam die B.H. Buinink in aanraking en met haar is Buinink getrouwd. Ze kregen er nog een zoon bij en deze Johan H. Buinink is predikant geworden, eerst in 's Heerenhoek in Zeeland en het laatst in Rheden. Vader Buinink was een zeer zachtmoedig mens en

ik weet nog uit mijn jeugd dat hij daar aan de hoek Stationsstraat-Coldenhovense weg woonde. Hij had een pracht tuin met veel vruchtbomen, waarvan wij als jongens er nog al eens eentje plukten.

De tijd van de moderne predikanten was voorbij en hij heeft verschillende functies in de kerkelijke colleges vervuld. Hij was o.m. notabel en lid van het kiescollege.

Als jongens gingen wij vaak naar mijn grootvader en het pad naar zijn huis liep langs de hoge heg van Buinink (vroeger waren het allemaal paden door het dorp, z.g. kerkpaden).

Als wij dan langs die heg kwamen, werd ons elke keer een handvol appels "naar het hoofd" gegooid. Buinink maakte ook vaak een praatje met ons en zei dan elke keer: "Jochies van Johan de schoenmaker, heeft je moeder vandaag nog spekpannekoek gebakken?" En met nieuwjaar praatte hij altijd over hempemkes en puffekes, hoe die klaar gemaakt werden en het water liep ons uit de mond.

In de dagen van ds Van Ravesteyn nam Buinink vaak een begrafenis waar, als dominee met vakantie was. Zijn begrafenistoeloespraken waren beroemd, ik heb er vaak over horen praten in die dagen. Ze waren net zo beroemd als de openingstoeloespraken van meester Pannekoek bij de bijenmarkt... Jammer dat hier niet wat van bewaard is.

Ik herinner mij nog van de begrafenis van de oude Van den Berg: "Vrienden, ik zie hem nog lopen, die goeie olde Van den Berg, die goede olde Jannes, hij werd geplaagd door de rimmetiek. Daarom hielden we ook allemaal zo van hem, maar nu is hij er niet meer. Zie toch eens wat een mensen hier op het kerkhof, ik zie Mensink en van Heelsum en Lentink die ons de petroleum brengt en kijk eens, daar ginder staat Breukelaar, onze veldwachter, altijd achteraan. En dan zijn kinderen, die zullen onze Jannes missen, Gert-Jan, die nu

de brieven rondbrengt en Drieka die met die jongen uit Beekbergen is getrouwd en nu in het oude huis woont".

Zo praatte hij een hele tijd door, hij zei eigenlijk niets, maar toch, het was in die dagen belangrijk.

Buinink heeft zijn zoon nog op de kansel gezien vele jaren, en met zijn vrouw is hij vaak naar Zeeland geweest. Als hij dan terug kwam, kwam hij achterom door het hekje en raakte niet uitverteld.

Eenmaal is hij in de evangelisten-tijd bij een der huizen achter op de Veldkant door een ton, die als preekstoel dienst deed, gezakt. Hij klauterde weer overeind en veegde kalm zijn kleren af. Hij sprak juist over de val van Saul.

"Mijn val, vrienden, was groot. Zo zag je me en zo zag je me niet meer, maar ik ben terug. Maar de val van Saul was erger, want hem heeft men nooit meer gezien."

Fotoboek gem. Brummen wordt herdrukt

Het in 1982 met een grote oplage uitgegeven foto-boek "Voor nu en later" bleek reeds een half jaar na verschijning te zijn uitverkocht. Onlangs heeft de Rabo-bank besloten om een nieuwe druk op stapel te zetten, die begin 1984 het licht zal zien.

Aan deze beslissing is nogal wat voorafgegaan. Bij de eerste druk van het boek was de oplage zo groot gemaakt, 6000 exemplaren, dat men dacht minstens tien jaar vooruit te kunnen. Omdat alle relaties van de bank een gratis exemplaar ontvingen, zou er al spoedig een verzadigingspunt bereikt zijn. Velen in en buiten Brummen bleken echter belangstelling te hebben voor het boek. Velen gaven het boek oud-Brummenaren cadeau: het "reisde" zelfs naar Taiwan. De prijs, f 15,-, was laag verge-

leken met uitgaven als de prentbriefkaart-boeken over Brummen.

Tot voor enkele maanden was de bank niet van plan de eerste twee jaar tot herdruk over te gaan. In feite heeft de gemeente het "sluimerende" plan versneld tot uitvoering.

De gemeente besloot met gelden uit een speciaal fonds de heruitgave te bekostigen, omdat men meende, dat de bank niet meer zou laten herdrukken. In het gesprek, dat de directeur van de Rabobank en ondergetekende hadden met de burgemeester, is dit misverstand opgehelderd. De gemeente kan nu het fonds een andere bestemming geven. Overigens, de bank bezat de auteursrechten.

Het boek wordt opnieuw uitgegeven, thans in een oplage van 4000 ex. Men kan ervan verzekerd zijn, dat het boek nu wel lange tijd verkrijgbaar zal zijn. De grote opslag maakt het tevens mogelijk de prijs te drukken. Men denkt aan een bedrag van ongeveer f 17,50.

De nodige correcties zullen worden aangebracht: een aantal namen van bewoners van huizen en jaartallen worden aangepast. De opmerkingen van lezers zullen, na zorgvuldige afweging, in de herdruk worden verwerkt, ook die van de lezers van dit blad. Uitbreiding met een aantal pag. is echter niet mogelijk, een volledige inventarisatie van historische gebouwen was niet mogelijk. Gezien de stijl en de historische waarde pasten meer huizen in dit boek, maar de bank wenst niet tot uitbreiding over te gaan. Trouwens, de bewoners van deze huizen kunnen ook zelf speurwerk verrichten! Uit ervaring weet ik, dat het een tijdrovende bezigheid is. Alle commissieleden die destijds meewerkten aan de tot standkoming van het boek zijn verheugd over de goede ontvangst van het boek en het besluit tot herdruk.

P.H.L. Willemsens,
Stationsweg 6, Brummen.

De Voorsterbeek

Elke streek heeft een rijk verleden.

Door gegevens van een oudere generatie door te geven, kan de jongere generatie er zijn voordeel mee doen.

Water was en is - ook voor de Voorsterbeek geldt dit - vriend en vijand: het bracht vruchtbaarheid voor de velden of deed een oogst mislukken, beschermde of maakte het leven onveilig.

De meeste gegevens zijn ontleend aan het archief v.h. Polderdistrict "Brummen-Voorst".

De Voorsterbeek komt voort uit de Loenense Beek. Deze ligt nu voor een deel op de plaats van de vroegere Meenbeek (komend van "gemene" gronden). De Loenense beek ontspringt in de hooggelegen gronden van de Veluwe. Het zijn ook o.a. de bossen van "Groenouwe" waar de Molenbeek haar oorsprong heeft. Op minstens twaalf plaatsen voedt zij die beek.

De beek zou bijna "historie" zijn geworden, als niet Herman ten Hove uit Voorst zich het lot der beken had aangetrokken en ervoor zorgde, dat ze weer water afvoeren.

Op oude kaarten komen o.m. voor: de Silvoldse Beek, de Lunse Beek, de Stroobroekbeek en de Molenbeek. Allen die in die dagen gebruik maakten van het water der beken, moesten huur betalen aan Alart Hackfort, kasteelheer van Ter Horst in Loenen.

Over de loop van het water krijgt Hackfort in 1673 ruzie met Gijsbert van Schimmelpenninck v.d. Oije, heer van Hunderen (Twello), dat in 959 als leengoed van het klooster Paderborn genoemd wordt.

Daarna voerden Joh. van Steenberghe, heer van de Nijenbeek en J.B. Grootenhuis (huize Empe?) een proces. Het geschil betrof de hoeveelheid water, dat naar de IJssel afgevoerd werd.

Dat alles om een korenmolen te plaatsen op de Empse beek, op 't Hontsveld in de buurt van de Weijenburg.

Het proces vind plaats in 1662.

De beek voert thans het water van plm. 6000 ha naar de IJssel. Onderweg ontvangt zij ook het water der "Verloren Beek" en van de Beekberger Beek. Het hoogteverschil tussen het water bij het Baron van der Feltzgemaal en dat bij Loenen bedraagt ong. 9.50 meter.

Bij Statenbesluit van 11 juli 1871 werd de Voorsterbeekpolder opgericht met een grootte van 1225 ha en aan de bepalingen van het rivierpolderreglement onderworpen.

Reeds in 1884 werd het territoir uitgebreid met ruim 450 ha, liggend onder Apeldoorn, het zgn Oosterbroek. Later werden nog meer gebieden tot het district gevoed, o.m. Beekbergen. Thans is het polderdistrict "Brummen-Voorst" ongeveer 11500 ha groot.

Aanvankelijk was de heffing 90 ct per ha.

Voor zover bekend voerden de marken aanvankelijk het beheer over de polder. Dat hield in grote trekken in, dat iedere belanghebbende zijn eigen deel van de beek diende schoon te houden. Bij het opheffen van de marken kregen de gemeenten het beheer. Op basis van al genoemd reglement waren dat in 1833 de gemeenten Voorst en Apeldoorn. Er was toen een eigen reglement voor de ruiming, maar het gaf in de praktijk veel moeilijkheden. Uiteindelijk werd toen de Voorsterbeekpolder gesticht.

Op de geërfdendagen, waarop de ingelanden aanwezig waren, werden besluiten genomen.

Men kwam in 1881 overeen deuren te laten aanbrengen in de Rijksstraatweg te Voorst. In november 1933 moesten die veranderd worden wegens verbreding der straatweg. De deuren konden bij hoog water gesloten worden. Bij hoog water en zware regens kwamen veel gebieden onder water te staan, ook de zgn "Vale Weide" (Vaal: dor).

De eerste grote verbetering kwam in 1950, maar afdoende was die nog niet.

In 1960 kwam een samenvoeging van de polders

Voorsterklei, Voorsterbeek, Brummense Bandijk, Soerense Broekpolder, met een ongereguleerd gebied: Empe Tonden tot stand.

De samenvoeging maakte het tot stand komen van het Baron v.d. Feltzgemaal op de Voorsterklei mogelijk.

Toen in de jaren '70 de Voorsterbeek opnieuw verbeterd werd, had men de afvoer onder controle. Men kan thans bij hoog water het overtollige water op de rivier uitslaan.

N.a.v. de plaatsing van de deuren lezen we in de notulen:

"Begrijpelijk bracht dat grote onkosten mede." Het was Mr J.F.B. van Hasselt van Huize Empe die f 50 toezegde. Dat deed hij op eigen initiatief en had er geen persoonlijk belang bij.

De notulen van 1877 vermelden de verbetering van de Verloren beek. De Verloren beek, een deel van de Beekbergerbeek, begint ten westen van de straatweg Apeldoorn-Arnhem in het Hagen en het Bruggelerbos. Ten oosten van het kanaal Apeldoorn-Dieren splitst zich de beek in een hoge en lage leiding.

Eén door kaden omringd, de Beekbergerbeek, en één door de lage gronden, de Verloren Beek, die bij de Polveensweg in de Voorsterbeek uitmondt. De door kaden omringde beek die via de fabriek van Krepel nabij de Oudhuizerstraat in de Voorsterbeek verder gaat.

Heel interessant is het bij de monding der Beekbergerbeek in de Voorsterbeek. Duidelijk is nog de verlegging van het einde van de beek te zien. Deze is thans ten zuiden van de spoorweg Zutphen- Apeldoorn, terwijl de beek aanvankelijk 200 meter noordwaarts lag, de spoorlijk werd in de jaren 1866-'67 aangelegd.

Klarenbeek,
J. ter Avest.

Voorsterbeek, Voorsterbeek, Brummenas Badijk, Soerense Broompolder, met een ongeregelde aard gebiedt Enge Tonden tot stand. De samenveging maakte het tot stand komen van het Baron v.d. Polweggen op de Voorsterbeek mogelijk.

Toen in de jaren '70 de Voorsterbeek opnieuw verbeterd werd, was men de afvoer onder controle. Men kan thans bij hoog water het overstollige water op de rivier uitlaten.

N.a.v. de plaatsing van de deuren lezen we in de notulen:

"Begrijpelijk bracht dat grote onkosten mede."

Het was Mr J.P.B. van Harselt van Heide Enge die 2 50 toesegde. Dat deed hij op eigen initiatief en had er geen persoonlijk belang bij.

De notulen van 1877 vermelden de verbetering van de Verloren beek. De Verloren beek, een deel van de Beekbergerbeek, begint ten westen van de straatweg Apeldoorn-Arnhem in het Ragen en het Bruggelenbos. Ten oosten van het kanaal Apeldoorn-Dieren splitst zich de beek in een hoge en lage lei.

Eén doek kaden omringt de Beekbergerbeek, en één door de lage gronden, de Verloren Beek, die bij de Polweggen in de Voorsterbeek uitmondt. De door kaden omringde beek die via de Fabriek van Kropel nabij de Oudehuizenstraat in de Voorsterbeek verder gaat.

Heel interessant is het bij de monding van de Beekbergerbeek in de Voorsterbeek. Duidelijk is nog de verhoging van het einde van de beek te zien. Deze is thans ten zuiden van de spoorlijn, ongeveer 200 meter noordwaarts lag, de spoorlijn 200 meter noordwaarts lag, de spoorlijn werd in de jaren 1866-67 aangelegd.

Elzenbeek,

3. Ter Aven.

